

มุมนศิลปะ

Harmony Artist Group : กลุ่มผู้ก่อการดี

โดย พิเชษฐ์ เปียรค์กลั่น¹

คุณผู้อ่านครับ ท่ามกลางกระแสการจัดการระเบียบโลกโดยชาติมหาอำนาจ สงครามเป็นเครื่องมือหนึ่งที่น่ามาใช้อย่างชอบธรรม ด้วยการกล่าวอ้างถึงความสงบสุข การกระทำที่รุนแรงด้วยสงครามนี้เราสามารถติดตามข่าวสารได้จากสื่อที่รวดเร็ว พร้อมกันทั่วโลก ภาวะทางอารมณ์จากการรับรู้ข่าวสาร และการเห็นภาพการปะทะไล่ล่าเหล่านั้นก่อให้เกิดอารมณ์สะเทือนใจและความรู้สึกหลากหลาย ในบรรดาความรู้สึกเหล่านั้น คิดว่าคนส่วนใหญ่รู้สึกเศร้า รันทด และหดหู่ใจไม่แตกต่างกัน “สงครามคือความหายนะของมวลมนุษยชาติ ไม่มีชาติใดได้รับชัยชนะจากสงครามแม้แต่ผู้ชนะ” มุมนศิลปะฉบับนี้ขอไว้คล้ายแต่ทุกชีวิตที่สังเวตต่ออภิมหาเทคโนโลยีแห่งการทำลายล้างที่สร้างขึ้นมาจากต้นทุนมหาศาล ในขณะที่อีกซีกโลกหนึ่งไม่มีแม้ข้าวปลาอาหารมาเจือจานชีวิต เราคงต้องติดตามการจัดวางระเบียบสังคมโลกกันต่อไปอย่างเงียบๆ และเจียมตน และพรั่นกลัวความขมขื่นดุจขมมีแต่โลกใบเล็ก ๆ ของเราด้วย

ตามสัญญาที่ผมกล่าวปิดท้ายไว้ในมุมนศิลปะฉบับที่ผ่านมาว่าจะแนะนำกลุ่มผู้สร้างงานศิลปะที่ใช้ชื่อเรียกตัวเองว่า Harmony Artist Group : ในนาม “ผู้ก่อการดี” มาเล่าสู่กันนั้น ผมไม่ได้ผิดสัญญาครับ และขอเล่าเลยว่า กลุ่มนี้ได้ก่อตั้งขึ้นด้วยกลุ่มครูสอนศิลปะที่อาจต่างองค์กรกันทั้งระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา แต่พวกเขาที่มีอะไรที่คล้าย

กันอยู่มาก เช่น ทุกคนมีอาชีพ “รับราชการ” เป็นมนุษย์เงินเดือน ตามที่ผู้นำบางคนใช้กันติดปาก ภูมิหลังของสัมมาอาชีพนี้เองทำให้พวกเขา มีความคล้ายกันในเวลาต่อมา คือ การสร้างคนให้รักศิลปะ เห็นคุณค่าในศิลปกรรมของชาติ ส่วนศิษย์ของแต่ละคนจะเป็นอย่างไรต่อไปก็ว่ากันไปตามวิถีแห่งชีวิตของแต่ละคนไป คนกลุ่มนี้ได้ใช้เวลาที่เหลือจากภาระประจำวันของชีวิตมาสร้างงานที่เราเรียกว่า จิตรกรรม ภาพถ่าย ด้วยใจรัก ด้วยความวิริยะอุตสาหะ ด้วยความอดทน เพื่ออะไรละครับ เพื่อเป็นการสร้างประสบการณ์ให้กับตัวเอง เพื่อการลองผิดลองถูกในการคิดค้นทดลอง ประดิษฐ์ผลงานศิลปะตามความคิดของตนเอง แล้วนำผลการทดลองจากการปฏิบัติจริงสู่การสั่งสอนศิษย์อย่างจริงจัง

คนกลุ่มนี้เป็นผู้สอนศิลปะและปฏิบัติการสร้างงานศิลปะไปพร้อมกัน เมื่อเขาคุ่นคิดค้นคว้าพบปัญหาพบอุปสรรคทั้งในแง่ของการทำงานในวิถีหรือระบบราชการ พบปัญหาในการสร้างศิลปะพบปัญหาในการใช้ชีวิตในสังคม ก็แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันดูพี่น้องให้ความหวัง ให้กำลังใจซึ่งกัน สิ่งดีๆ ที่เกิดขึ้นกับคนกลุ่มนี้ พบว่า เขายังมีเพื่อนร่วมอุดมการณ์อีกตั้ง 10 คน คิดคล้ายๆ กัน เชื่อ...คล้ายๆ กัน เลยตัดสินใจสู้มุมแข็ง ปรากฏตัวร่วมกันในที่สว่าง ทุกคนเดินก้าวออกจากมุมแห่งอุดมคติส่วนตัวคนสู่สาธารณชน ในนามของกลุ่มผู้ก่อการดี เขาเป็นใครมีผลงานเป็นอย่างไรกันบ้าง ติดตามผมต่อไปครับ

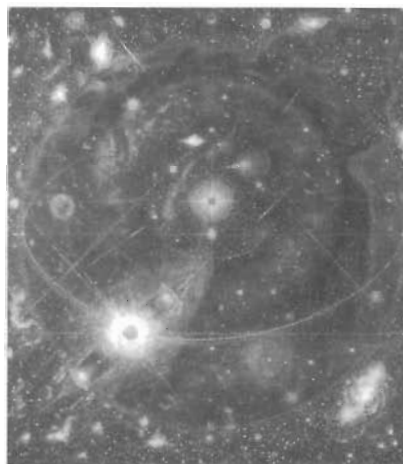
¹ อาจารย์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

พงษ์ศ์ พรหมชาติ : “REFLECT : 1”

พงษ์ศ์ พรหมชาติ เป็นชาวจังหวัดนครศรี-
ธรรมราช ศึกษาศิลปะที่วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม
นครศรีธรรมราช สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (วิทยาเขต
เพาะช่าง) เมื่อจบการศึกษาในสาขาวิชาจิตรกรรม ได้
เดินทางกลับยังภูมิลำเนาเดิม สอนศิลปะอยู่ในสถาบันที่
ผลิตนักศึกษาให้กลายเป็นบัณฑิตและมหาบัณฑิตซึ่ง
มีชื่อเสียงระดับชาติ แต่น้อยคนนักที่จะรู้ว่า พงษ์ศ์
พรหมชาติ เป็นครูศิลปะและเป็นศิลปิน สอนศิลปะใน
ขั้นพื้นฐานจนมีศิษย์มากมายได้รับความสำเร็จ เป็นผู้อยู่
เบื้องหลังความสำเร็จของศิษย์นับหลายสิบคนตลอด
หลายสิบปีที่ผ่านมา พื้นฐานการเขียนภาพจิตรกรรม
สีน้ำและวาดเส้นที่ตกผลึกอยู่ในตัวของ พงษ์ศ์พรหมชาติ

ได้ก่อตัวและแสดงออกมาเป็นผลงานศิลปะอย่างต่อเนื่อง
แสดงนิทรรศการศิลปกรรมร่วมกับศิลปินในภาคใต้
อย่างสม่ำเสมอ ด้วยพื้นฐานของชีวิตที่อดทน ผ่าน
มรสุมชีวิตมามากมาย เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้คุณภาพการ
ใช้สีของ พงษ์ศ์ พรหมชาติ โดยเฉพาะสีน้ำเงินมีความ
ลุ่มลึก ยิ่งเมื่อผนวกกับบุคลิกส่วนตัวที่นิ่ง สุขุม ผลงาน
ชุด “REFLECT” : 1,2,3...ที่ได้สร้างขึ้น จึงเปี่ยมด้วย
คุณภาพ สุขุมลุ่มลึก สร้างความน่าสนใจด้วยรายละเอียด
อันระยิบระยับ พงษ์ศ์ พรหมชาติ คิดถึงท้องฟ้า ทะเล
ดวงดาว และผู้นำทาง เมื่อพงษ์ศ์ พรหมชาติ มีผู้นำชีวิต
มีแรงบันดาลใจ ศิลปะของ พงษ์ศ์ พรหมชาติ ก็พร้งพรู
อย่างมิขาดสาย

ชื่อภาพ : “REFLECT : 1”
ขนาด : 100X100 ซม.
เทคนิค : สีอะครายลึคบนผ้าใบ

สนั่น คิ้วฮก : “บ้านพัก”

สนั่น คิ้วฮก เป็นชาวจังหวัดตรัง เดินทางข้ามน้ำข้ามทะเลมาเรียนศิลปะในคณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพฯ เมื่อจบการศึกษาใช้ชีวิตสร้างงานตกแต่งภายใน เขียนแบบออกแบบรับใช้สังคมในแถบภาคอีสาน (ตะวันออกเฉียงเหนือ) อยู่หลายปีก่อนการเดินทางกลับมาสอนศิลปะอยู่ในวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ผลิตนักศึกษาศิลปะส่งตรงไปยังมหาวิทยาลัยศิลปากรและเพาะช่าง เป็นอีกท่านหนึ่งที่มีศิษย์มีชื่อเสียงระดับชาติในแวดวงมัณฑนากร จนเป็นที่รู้จักดี การแสดงออกในจิตรกรรมของ สนั่น คิ้วฮก จึงมี

กลิ่นไอของการเขียนแบบ ออกแบบ ให้ได้เห็นผลงานสะท้อนถึงความคิดคำนึงถึงตัวตนในชื่อ “ภาพเหมือนตนเอง” “SOCIAL FACE” และ “บ้านพัก” บ่งบอกถึงการผ่อนคลาย ขบคิด ทบทวนตัวตนในวันตกผลึก แสงทาทักที่พักผ่อนอันสงบอยู่ในที่ ทักยะของการใช้ชีวิต การจัดวางองค์ประกอบที่ราบเรียบดูสบาย และสะอาดตา มีระเบียบ เป็นบุคลิกการแสดงของ สนั่น คิ้วฮก ผู้มีประสบการณ์ในการสอนศิลปะและมีประสบการณ์ในการทำงานราชการมาอย่างยาวนาน และเราคงได้ติดตามผลงานของครูศิลป์ท่านนี้ต่อไปด้วยความรู้สึกรอคอย

ชื่อภาพ : “บ้านพัก”
ขนาด : 30X38 ซม.
เทคนิค : จิตรกรรมสีผสม

ประสา ช้วนลิ้ม : “บทสนทนาของเด็กน้อย”

ประสา ช้วนลิ้ม เป็นศิลปินชนและครูสอนศิลปะของชะวอด นครศรีธรรมราช ผู้สร้างสรรค์บรรดาศิลปะหุ่นเขาวัวรุ่นแล้วรุ่นเล่า ด้วยความปรารถนา มุ่งมานะสานฝันของเด็ก ๆ ที่รักชอบศิลปะให้ปรากฏบนโลกแห่งความจริง จากรั้วโรงเรียนท้องถิ่นสู่มหาวิทยาลัย ด้วยศักยภาพและคุณภาพ แม้สุขภาพจะไม่สมบูรณ์ แต่ประสา ก็มีจิตใจกล้าแกร่ง หัวหาญ สร้างฐานอันเป็นรากเหง้าแห่งศิลปะอันทรงคุณค่าทางวัฒนธรรมให้เกิดขึ้นในวันเวลาเคียงข้างเด็กน้อย ๆ ซึ่งประสาได้พร่ำสอนพูดคุยกระซิบบอกพวกเขาโดยตลอดนับเป็นทศวรรษ ประสานนำลักษณะรูปแบบของไข่ดาว รวมทั้งของเล่นพื้นบ้านสำหรับเด็กและสภาพแวดล้อม นำมาบูรณาการไว้ในภาพผลงานสร้างสรรค์ โดยการใช้สีสันบรรยากาศที่อ่อนคลาญ รูปทรงที่ขอบบางและเคลื่อนไหวอย่างมีชีวิตชีวา ด้วยองค์ประกอบในแนวนอน รูปทรงใหญ่-เล็ก จัดวางอย่างเรียบง่าย ซึ่งมีทั้งความกลมกลืนและความขัดแย้งกันอย่างลงตัวและไม่ลงตัว จัดเป็นผลพวงจาก

ความคิด ความต้องการส่วนบุคคล

การนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับผลงานนั้น ประสา ช้วนลิ้ม มีความเชื่อว่า การสร้างคนให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณค่า เราต้องเอาใจใส่ปลูกฝังความดีงามตั้งแต่เยาว์วัย แห่งชีวิตเลยทีเดียว การพัฒนาการของมนุษย์เริ่มจากการปฏิบัติ การกำเนิดและการเรียนรู้ นับเป็นสิ่งสำคัญ การให้ความรู้ที่ถูกต้องเหมือนกับการใช้ชีวิตที่ดี มองโลกในแง่ดี สนับสนุนความดีงาม และแจ่มใส เป็นตัวบ่งชี้ถึงความเจริญของสังคม และจุดประกายความหวังให้เห็นถึงพัฒนาการในความรุ่งเรืองของชีวิตที่ดีงาม อีกด้านหนึ่งเป็นความคิด ความฝันถึงความ เป็นอิสระภาพแห่งตน บทสนทนาของเด็กน้อยจึงมีความหมายที่แฝงลึกอยู่ในเชิงจิตวิทยา กวี และไตรลักษณ์ อันเป็นพุทธปรัชญา ตามบุคลิกภาพของศิลปิน นับเป็น ความชาญฉลาดของ ประสา ช้วนลิ้ม ที่ได้นำคุณค่า แห่งความรักและความดี มอบให้คนได้รู้เท่าทันตนเอง และทันโลก

ชื่อภาพ : “บทสนทนาของเด็กน้อย 2”

ขนาด : 100X280 ซม.

เทคนิค : สีน้ำมันบนผ้าใบ

กัญญา เพชรแก้ว : “กระดุก, เล็กช่วยใหญ่, พักเหนื่อย”

กัญญา เพชรแก้ว เป็นชาวจังหวัดนครศรี-
ธรรมราช ศึกษาศิลปะจากหลายสถาบันหลายสำนัก
ด้วยกัน ปัจจุบันเป็นอาจารย์สอนศิลปะอยู่ที่วิทยาลัย
แห่งหนึ่ง สอนศิษย์จนประสบผลสำเร็จในระดับชาติ
ขณะเดียวกัน กัญญา เพชรแก้ว แสดงงานศิลปะครั้ง
สำคัญๆ ร่วมกับกลุ่ม “เล” และร่วมแสดงกับกลุ่มอื่นๆ
ในภาคได้อย่างต่อเนื่อง เขียนสีน้ำได้ดีมาก หากใครได้
ติดตามผลงานของ กัญญา เพชรแก้ว จะพบความสัง-
สันโดยและอ่อนสงบแฝงด้วยปรัชญาซ่อนเร้นอยู่ในผลงาน
ของเขาเสมอๆ ถึงแม้จะรายล้อมไปด้วยเพื่อนฝูงในชีวิต
จริงก็ตามที่ การแสดงงานร่วมกับกลุ่ม Harmony

Artist Group ครั้งนี้ กัญญา เพชรแก้ว ได้ใช้ความ
สามารถในการถ่ายภาพ สะท้อนมุมมองส่วนคนที่แฝงเร้น
ในความสงบ และสันโดษภายใต้การเลือกองค์ประกอบ
จังหวะของแสง-เงา สี สัน น้ำหนักและความขัดแย้ง
ตามหลักขององค์ประกอบศิลปะได้อย่างมีชั้นเชิงและ
ลงตัว ทักษะการมีชีวิตเพื่อความหวังให้สังคมโดย
รวมดีขึ้น แฝงเร้นในกิจกรรม ภาพถ่าย งานจิตรกรรม
และดนตรีของ กัญญา เพชรแก้ว มีเสมอคล้าย เราหวัง
ให้ กัญญา เพชรแก้ว สร้างสรรค์งานศิลปะดีๆ เช่นนี้
ผู้สังคมไปพร้อมๆ กับสื่อเสียงดนตรีคู่กับ วงด้ามขวาน
เพื่อคนที่อาศัยอยู่ในด้ามขวานทอง...ตลอดไป

ชื่อภาพ : “เล็กช่วยใหญ่”

ขนาด : 50X80 ซม.

เทคนิค : ภาพถ่าย

กมล คงทอง : ครอบครัวยุคใหม่

นอกเหนือจากการเป็นศิลปินภาพพิมพ์ที่ได้สร้างสรรค์และพัฒนาผลงานภาพพิมพ์มาโดยตลอดแล้ว กมลมีความรู้ความสามารถและมีศักยภาพที่ทำหน้าที่ในบทบาทอื่นที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับศิลปะในระดับท้องถิ่นภาคใต้ และในระดับประเทศ กล่าวคือ กมลได้แสดงบทบาทของครูอาจารย์และนักวิชาการศิลปะอย่างจริงจัง และจริงจัง สามารถพิสูจน์ได้จากหนังสือตำราเหล่านี้ ได้แก่ หนังสือศิลปะภาพพิมพ์ในประเทศไทย ทศนศิลป์ 1 จิตรกรรมร่วมสมัยในภาคใต้และบทความอีกกว่า 10 เรื่อง

ในผลงานภาพพิมพ์ชุด ครอบครัวยุคใหม่ กมลได้สร้างสรรค์ขึ้นมาแล้วนำเสนอในนิทรรศการครั้งนี้ มีลักษณะที่พิเศษกว่าภาพพิมพ์ที่เคยทำกันมาในอดีตเนื่องด้วยกมลมีความกล้าที่นำเอาเทคนิคการสร้างเส้นแบบจิตรกรรม ประสมประสานเข้าไปให้เกิดความซับซ้อนขึ้นในภาพ นับว่าเป็นวิธีการที่บูรณาการข้ามแขนงเทคนิคระหว่างงานภาพพิมพ์กับงานจิตรกรรมได้อย่างแนบเนียน ที่สำคัญก็คือ เทคนิคภาพพิมพ์ผสมดังกล่าวนี้ คาดหวังว่าคงเป็นเทคนิควิธีการที่สามารถทำทลายให้กมลสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์ผสมเทคนิคอื่นๆ หรืออาจจะเป็นงานจิตรกรรมเทคนิคผสมได้อย่างหลากหลาย โดยมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวขึ้นต่อไป และในที่สุดกมลก็คงไม่จำกัดตนเองว่าเป็นเพียงศิลปินภาพพิมพ์หรือจิตรกรรม หากจะต้องเป็นศิลปินผู้สร้างสรรค์งานทศนศิลป์ได้อย่างบูรณาการต่อไปในอนาคตด้วย

ส่วนที่เป็นเนื้อหาเรื่องราว กมลได้ความบันเทิงใจที่สำคัญอย่างยิ่งจากความรัก ความอบอุ่นของครอบครัว ซึ่งเป็นสถาบันพื้นฐานทางสังคม ด้วยการบอกเล่าเรื่องราวดังกล่าวนี้ ผ่านลายเส้นรูปร่างการเขียนภาพของเด็กเล็กๆ ซึ่งทำให้ได้แลเห็นและเกิดรู้สึกประทับใจในความสะอาด สดใส น่ารัก ของเด็กน้อย โดยอัตโนมัติอย่างตรงไปตรงมามากที่สุด จากนั้นลายเส้นที่เราประจักษ์ถึงรูปร่างที่เรียบง่าย ก็จะดึงดูดเราให้เข้าไปพินิจดูอย่างละเอียดเพื่อให้เข้าถึงสัญลักษณ์เนื้อหาเรื่องราว และสาระสำคัญของผลงานนั้นในที่สุด

สำหรับส่วนที่เป็นองค์ประกอบศิลปะ หรือความงามที่สายตาได้สัมผัสรับรู้ทั้งหมดนั้น สามารถแยกความแตกต่างกันที่โดดเด่นอย่างชัดเจนออกเป็น 2 ประการ ได้แก่ การใช้เส้นที่สร้างขึ้นด้วยเทคนิคภาพพิมพ์แกะไม้ที่มีความเป็นอิสระ มีความสนุกให้ชีวิตชีวา แลดูเคลื่อนไหวระยับระยับกับการใช้เส้นตรงแบบเรขาคณิต ซึ่งมีลักษณะตรงกันข้ามกับเส้นอย่างแรก จึงให้ความเคลื่อนไหวอย่างค่อนข้างรุนแรงด้วยทิศทางที่ตัดกันไปมาเป็นระเบียบชัดเจน อย่างไรก็ตามในผลงานชุดนี้ กมลควรได้รับการชมเชยที่สามารถนำเอาความแตกต่างของเส้นสองลักษณะที่กล่าวมานั้น มาสร้างให้เกิดความประสานกลมกลืน และแลสล้นซับซ้อน ปรากฏเป็นวิดิความลึกที่แสดงจังหวะของระยะใกล้-ไกลได้อย่างเหมาะสม

ชื่อภาพ : "ครอบครัวยุคใหม่ หมายเลข 9"
ขนาด : 98X92 ซม.
เทคนิค : ภาพพิมพ์ผสม

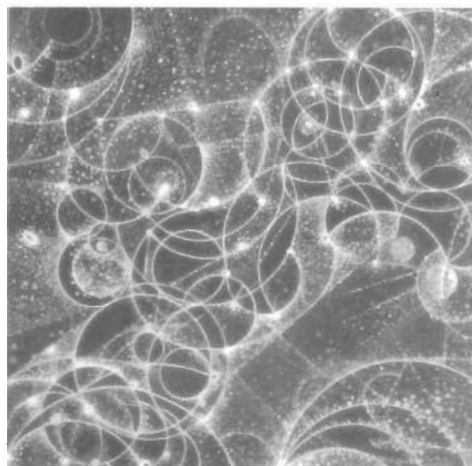
ชื่อภาพ : "ครอบครัวยุคใหม่ หมายเลข 11"
ขนาด : 98X92 ซม.
เทคนิค : ภาพพิมพ์ผสม

สุรชาติ เกษประสิทธิ์ : “ควอนตัมฟิสิกส์, การร่ำร่ำที่ไร้สิ่งร่ำร่ำ”

สุรชาติ เกษประสิทธิ์ เป็นคนจังหวัดพิษณุโลก ศึกษาศิลปะจากมหาวิทยาลัยศิลปากรจนสำเร็จชั้นสูงสุดในระดับปริญญาโท (จิตรกรรม) ก่อนเพื่อชีวิตในเมืองหลวงแสวงหาความสุข สันโดษ และ อุ่นบิสุทธิ์ปักหลักฐาน ณ อำเภอชะอวด จังหวัด นครศรีธรรมราช และรับราชการสอนศิลปะในวิทยาลัยที่ ผลิตนักศึกษาจนมีศิษย์ สร้างชื่อเสียงในวงการศิลปะ ระดับชาติ วินัยที่เข้มงวดต่อการสร้างงานศิลปะของ **สุรชาติ เกษประสิทธิ์** เป็นที่ประจักษ์ในรั้วศิลปากร และ ระบือนามขึ้นเป็นลำดับในวงการศิลปกรรมภาคใต้ ฐานะ ครุสอนศิลปะ นักวิชาการ นักเขียน นักฟังเพลงเชิงวิชาการ ทุกสิ่งหล่อหลอมอยู่ในตัวของ สุรชาติ เกษประสิทธิ์ รวมถึงธาตุแห่งความเป็นนักสร้างสรรค์ การแสดงงาน

ร่วมกับกลุ่ม Harmony Artist Group ครั้งนี้สุรชาติ เกษประสิทธิ์ ได้นำทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ “ควอนตัม ฟิสิกส์” ผสานกับปรัชญาพุทธศาสนาอันลึกซึ้ง ถ่ายทอด ออกมาเป็นผลงานจิตรกรรม โดยใช้เทคนิคการแต้ม จุด ระบายเส้นสีได้อย่างน่าอัศจรรย์ พื้นภาพสีดำ กลุ่ม สีสันทลากลสีที่ก่อตัวขึ้น พร้อมกับการเลือนหายไป ในบรรยากาศสีดำ ได้ชวนให้ผู้ชมขบคิดถึงเจตนาของผู้เขียน แฝงด้วยกลวิธีทางศิลปะที่ผู้สร้างต้องใช้สติและสมาธิอย่างสูง คืบค้ำไปพร้อมกับการปล่อยวางปรากฏ ออกมาเป็นผลงานของสุรชาติ เกษประสิทธิ์ กระจิบไว้ กับท่านผู้ชมเพียงนิดเท่านั้นว่า เป็นเพียงการเริ่มต้นของ ผลงานชุดนี้เท่านั้น

ชื่อภาพ : “ควอนตัมฟิสิกส์”
ขนาด : 60X60 ซม.
เทคนิค : สีฝุ่น สีอะครายลิก

ธำเนญ ธานีทร์ : โลกุตรรธรรม

นับว่าเป็นครูศาสตรบัณฑิต เอกศิลปศึกษาของสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราชที่สมควรได้คำชมเชยเป็นอย่างยิ่ง เพราะว่าท่านาญเป็นทั้งครู และศิลปินที่ขยันขันแข็งต่อการสร้างสรรค์ศิลปะอยู่เสมอ ควบคู่ไปพร้อมภาระหน้าที่ครูสอนศิลปะให้นักเรียนอย่างจริงจังเช่นกัน

พิจารณาจากผลงานจิตรกรรมที่เขาสร้างสรรค์ขึ้นมาและประวัติการแสดงผลงานนิทรรศการที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี พ.ศ.2534 ถึง 2544 มิใช่เป็นการกล่าวเกินจริงเลยว่า ท่านาญคงไม่ยึดติดหรือมีความสงสัยบทบาทใดของตนเองเลย แต่มีสำนึกอยู่อย่างมิเปลี่ยนแปลงเสมอว่าตนเองรักที่จะสร้างสรรค์ศิลปะอย่างศรัทธาและมั่นคงตลอดไป

“โลกุตรรธรรม” เป็นงานจิตรกรรมไทยแนวประเพณีที่ประสมประสานกันระหว่างแบบกึ่งนามธรรม

เชิงสัญลักษณ์ (SEMI-ABSTRACT) กับรูปแบบเหมือนจริง (REALISTIC) ได้อย่างไม่ลงตัว ซึ่งทั้งสองรูปแบบนี้เราเห็นได้จากการเขียนรูปใบโพธิ์ รูปดอกบัว และลวดลายเส้นอ่อนนไหว พลิ้วสว่างไสวไปทั่วทั้งภาพ ซึ่งมีลักษณะ 2 มิติ แบบขนบนิยมของไทยประเพณี และเราเห็นได้จากส่วนสำคัญคือภาพรูปพระพักตร์ของพระพุทธปฏิมากรรม ด้วยฝีมือเชิงช่างแสดงถึงทักษะท่านาญอย่างสูง เพราะท่านาญถ่ายทอดออกมาให้เราได้ชื่นชม จับใจอย่างเหมือนจริง จนรู้สึกถึงความโลหะสำริดอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามเขาได้ถ่ายทอดอุดมคติ ในพุทธปรัชญาหรือแก่นสารแห่งพระธรรมของพระพุทธองค์ ในสังฆธรรมที่ว่า พระธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นความมั่นคงจิตใจให้ศิลปินสร้างสรรค์ศิลปะ ลักษณะอุดมคติของโลกุตรรธรรมนี้จึงปรากฏขึ้นมาอย่างน่าชื่นชม

ชื่อภาพ : “โลกุตรรธรรม”
ขนาด : 50X160 ซม.
เทคนิค : จิตรกรรมสีผสม

ชัยยันต์ จงจงประเสริฐ : “ยามเช้า, แนวชายฝั่ง, ฝนโปรยปราย”

ชัยยันต์ จงจงประเสริฐ เป็นชาวกรุงเทพฯ ศึกษาศิลปะ ณ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง กรุงเทพฯ ก่อนจะเลือกทางเดินในชีวิตราชการ ชัยยันต์ จงจงประเสริฐ แสดงฝีมือในเมืองหลวงด้วยสีน้ำมาแล้วหลายครั้ง ปัจจุบันรับราชการเป็นอาจารย์สอนศิลปะอยู่ที่วิทยาลัยศิลปะแห่งหนึ่ง เลื่องชื่อในฐานะที่ผลิตศิษย์ให้มีความสามารถในเชิงทักษะการเขียนสีน้ำ สร้างงานศิลปะอย่างได้มาตรฐาน การแสดงผลงานของชัยยันต์ จงจงประเสริฐ นอกจากจะมีขึ้นในเมืองหลวงแล้ว ได้ร่วมกับศิลปินภาคใต้ตระเวนแสดง

ภาพเขียนอย่างต่อเนื่องเสมอมา ผลงานเป็นที่ประจักษ์ในการเขียนสีน้ำ นอกจากความสามารถด้านสีน้ำแล้ว จิตรกรรมสีน้ำมันภาพเหมือนบุคคลต่าง ๆ ไม่เป็นรองใคร เป็นคนที่มีคุณภาพคนหนึ่งระดับวงการศิลปกรรมภาคใต้ของเรา กลุ่ม Harmony รัชชิงตัวเข้ากลุ่มซะก่อนใครอื่น ด้วยหวังเป็นมาตรฐานของครูศิลปะที่ผลิตผลงานผู้สังคมน่าจะมีคุณภาพแท้จริง และสร้างงานศิลปะอย่างต่อเนื่องสมควรนำเป็นแบบอย่างและศึกษาวิธีการทำงานจิตรกรรมกับ ชัยยันต์ จงจงประเสริฐ สังคมรอคอยการประดับด้วยจิตรกรรมในเชิงทักษะของท่านตลอดไป

ชื่อภาพ : “ยามเช้า”
ขนาด : 30X40 ซม.
เทคนิค : สีน้ำ

พิเชษฐ์ เป็ยรักถิ่น : ต้นโพธิ์

ศาสตราจารย์ชูลูด นิ้มเสมอ ได้กล่าววาทะมอบให้ลูกศิษย์ลูกหาที่ท่านสอนและจบการศึกษาออกไปเป็นครูอาจารย์ สอนศิลปะตามสถาบันการศึกษาต่างๆ เอาไว้อย่างน่าใคร่ครวญให้จงหนัก ว่า...ศิลปินที่ดีนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นครู แต่ครูสอนศิลปะ (สร้างสรรค์) ที่ดีควรเป็นศิลปินด้วย...

พิเชษฐ์ เป็นทั้งอาจารย์สอนศิลปะ และเป็นศิลปินที่ทำบทบาทหน้าที่ได้อย่างจริงจัง โดยไม่ต้องพักสงสัย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ปัตตานี) เป็นสถาบันที่เขา กำลังจะมั่งคั่งมันฟูมฟักให้ความรู้แก่ลูกศิษย์ ทางทัศนศิลป์รุ่นแรก อย่างมีรู้จักเห็นดีเห็นชอบ

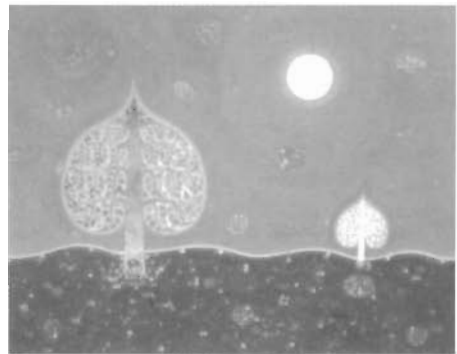
ศักยภาพความเป็นศิลปินมืออาชีพของพิเชษฐ์ โดยแท้จริง หาใช่แต่เฉพาะเพียงลำดับรายการประสบการณ์และการแสดงผลงานศิลปะในนิทรรศการทั้งหลายทั้งปวงที่ปรากฏให้เห็นในสูจิบัตรเท่านั้น แต่เขาได้สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมไทยแนวประเพณีถวายเป็นพุทธบูชาเอาไว้ ณ พระอุโบสถ วัดปื๊ดผลิวัน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ซึ่งนับได้ว่าเป็นเครื่องประจักษ์พยานพิสูจน์ถึงสถานภาพความเป็นศิลปินของพิเชษฐ์ได้อย่างหมดจด เพราะว่าผลงานจิตรกรรมแนวไทยประเพณีที่กล่าวมานั้น ตั้งแต่เนื้อหา เรื่องราว แนวความคิด ความบันเทิงใจ รูปแบบ กระบวนการสร้างสรรค์ ทักษะฝีมือ ตลอดจนเทคนิควิธีการ ทั้งหมดนี้เป็นผลผลิตจากสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ของศิลปินคนนี้เพียงผู้เดียวทั้งสิ้น ขณะที่เขามีอายุเพียง 28 ปีเท่านั้น

สำหรับผลงานจิตรกรรมไทยประเพณีชุด “ต้นโพธิ์” ในครั้งนี้ พิเชษฐ์ ยังคงสืบเนื่องในเนื้อหา เรื่องราว และแนวความคิดที่เขามีความรู้สึกถึงประสบการณ์ความเคารพศรัทธาในพระปัญญาธิคุณอันยิ่งใหญ่ มหาศาลแห่งองค์สัมมาสัมพุทธเจ้า ที่มีพระกรุณาธิคุณและวิสุทธิคุณต่อมวลสรรพพวงในยสัตว์ทั้งปวง

คำอธิบายถึงรูปแบบ เนื้อหาสาระที่ปรากฏออกมาให้เราได้แลเห็น สัมผัส รับรู้ ถึงสุนทรีย์อารมณ์จากผลงานชุดต้นโพธิ์ กำลังโน้มนำให้ติดตามเข้าไปถึงภาวะแห่งความจริง ความดี และความงามอย่างแท้จริง ดังนั้นเราต้องพิจารณาลงไปพร้อมๆ กันทั้งในส่วนรูปแบบ (รูปธรรม) และเนื้อหา (นามธรรม) ที่หลอมเข้าด้วยกันปรากฏให้เห็นเป็นเอกภาพอย่างยิ่ง

ลักษณะรูปแบบผลงานของพิเชษฐ์ มีรากเหง้าความบันเทิงใจมาจากงานจิตรกรรมไทยแนวประเพณี และจากธรรมชาติ เช่น ต้นไม้ แผ่นดิน ดวงดาว ดวงจันทร์ และนภากาศ ซึ่งเป็นการนำมาสร้างเป็นภาพลักษณ์ขึ้นเพื่อสื่อสารถึงความเชื่อ ความศรัทธา ที่มีต่อหลักธรรมในพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะต้นโพธิ์เป็นต้นไม้แห่งการตรัสรู้ของพระบรมศาสดา พิเชษฐ์จึงนำมาแสดงนัยถึงความเจริญงอกงามทางปัญญาของมนุษยชาติที่สามารถพัฒนาให้บรรลุถึงความอิสระเสรีภาพของจิตวิญญาณได้ในที่สุด

ส่วนเทคนิควิธีการเขียนด้วยสีฝุ่นแบบครุโบราณบนกระดาษสาที่ทำได้ประณีต ด้วยการใช้แปรงเป็นจุดๆ จำนวนมหาศาล ประกอบกันขึ้นเป็นรูปร่าง ต้นโพธิ์ที่ดูนิ่งสงบ เป็นสมาธิ แต่ในท่ามกลางความนิ่งสงบนั้น ก็แฝงไปด้วยความเคลื่อนไหวไปมาของรายละเอียดต่างๆ อย่างมีชีวิตชีวา

ชื่อภาพ : "ต้นโพธิ์" ขนาด : 140X160 ซม. เทคนิค : สีฝุ่น ทอคาเปลา กระดาษสาบนผ้าใบ

ประสม : ชูเกียรติ สุทิน

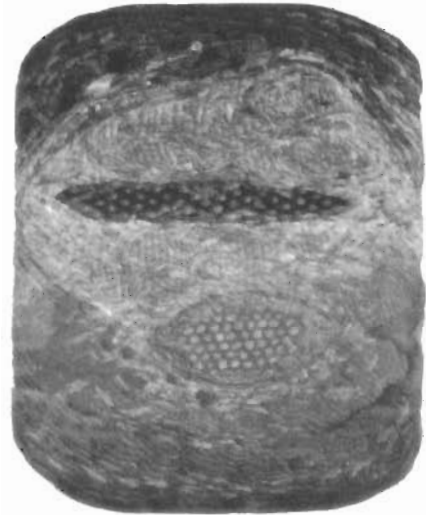
หลายคนค่อนข้างแปลกใจอย่างแน่นอน ถ้ารู้ว่าผลงานจิตรกรรมสื่อประสม ของชูเกียรติ จัดให้เป็นประเภทศิลปะไทยก็เพราะความคิด ความเข้าใจของส่วนมากมักจะนึกถึงภาพเขียนลายกนกที่วิจิตรสวยงามอ่อนไหว พวยพลิ้ว หรือไม่ก็เป็นจิตรกรรมไทยแบบที่เขียนด้นขึ้น บนผนังของโบสถ์วิหารตามแบบฉบับอุดมคติครูช่างไทยสมัยโบราณ

ดังจะเห็นได้จากจิตรกรรมสื่อประสมของชูเกียรติ มีลักษณะที่เรียกว่าคนละชั่วกับสิ่งที่กล่าวข้างต้นเลยทีเดียว ไม่ว่าจะพิจารณาถึงรูปแบบ เนื้อหา แนวคิด หรือแม้กระทั่งเทคนิควิธีการก็ตาม แต่ถ้าดูประวัติการศึกษาด้านศิลปะก็พบว่าชูเกียรติ จบศิลปบัณฑิต สาขา ศิลปไทย จากคณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร ด้วยศิลปนิพนธ์ที่มีรูปแบบ เนื้อหาและเทคนิควิธีการอย่างเดียวกันกับผลงานที่เขาได้ออกมาแสดงนิทรรศการครั้งนี้ด้วย ดังนั้นตามความหมายของศิลปะไทยมีความหมายที่ครอบคลุมได้กว้างออกไปกว่าจิตรกรไทยแบบประเพณี หรือจิตรกรรมไทยแนวประเพณี ก็เพราะจิตรกรรมไทยแบบประเพณีนั้นมีสาระสำคัญที่มีความเป็นอนุรักษ์นิยมอย่างสูง ทั้งในส่วนรูปแบบและเนื้อหา ส่วนแนวประเพณีก็มีลักษณะคล้ายๆ กัน หากจะแตกต่างกันอยู่บ้าง ก็เป็นเรื่องการคิดสร้างสรรค์ รูปแบบ และเนื้อหาที่ก้าวล่วงออกมาจากกรอบความเป็นอนุรักษ์นิยมแบบครูโบราณมาน้อยตามแต่ศิลปินนั้นๆ แต่กระนั้นก็ตามยังคงยึดรูปแบบลักษณะโครงสร้างเส้นลาย ลวดลาย รูปร่าง รูปทรงต่างๆ ของความเป็นอุดมคติ

ของไทยตามแบบฉบับครูช่างสมัยโบราณเป็นพื้นฐานอยู่เสมอ

สำหรับจิตรกรรมสื่อประสมของชูเกียรติ ภาพนี้ กำลังอธิบายให้ผู้ชมได้ความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ต่องานศิลปะไทยที่แตกต่างออกไปจากเดิมที่ใช้ทักษะฝีมือสูงเชื่อมตามแบบแผนขนบนิยม หรือแนวประเพณีดังกล่าวมานั้น เพราะแทนที่ชูเกียรติ จะพาเราไปสัมผัสรับรู้ภาพวิถีชีวิตประมงในหมู่บ้านชายฝั่งทะเลแบบลักษณะจิตรกรรมไทยฝ่ายนี้ แบบ 2 มิติ ด้วยการพรรณนาภาพเรื่องราวให้เห็นและเข้าใจแบบง่ายๆ ตรงๆ นั้น ชูเกียรติ กลับกลับจะตั้งประเด็นข้อถามเราว่า “ลักษณะผิวที่เต็มไปด้วยพลังขรุขระและแลดูเคลื่อนไหว ทั้งหมดเหล่านี้ มีใครสัมผัสรับรู้สิ่งที่ไปที่มาของวัสดุอันสะท้อนถึงกลิ่นไอ คราบไคล กลิ่นคาวปลา และทะเล ตลอดเรื่องราวของชีวิตที่ต้องดิ้นรนกันอย่างเข้มข้นของชาวประมงในกาลใด หรือไม่?”

เราพบว่าชูเกียรติ มิได้ออกแบบหรือถอดแบบของชีวิตชาวประมงตามธรรมชาติแบบที่ตาเห็นทั่วไป แต่เป็นการถ่ายทอดสื่อความหมายของชีวิตชาวประมงด้วยวัตถุดิบ วัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือหากินในท้องถิ่น โดยเทคนิควิธีการประสมประสานได้อย่างทันทายด้วยการแสวงหาแนวทางใหม่ของการแสดงออกแบบศิลปะไทย ที่สอดคล้องไปกับความเป็นสากล แต่ยังคงไว้ซึ่งคุณลักษณะเด่นพิเศษของท้องถิ่น จิตวิญญาณแห่งความเป็นไทยด้วย

ชื่อภาพ : "ประมง 2"
ขนาด : 200X200 ซม.
เทคนิค : จิตรกรรมสีผสม

จากประวัติการสอนและการสร้างงานศิลปะที่ผ่านมาของแต่ละคนนั้นไม่ใช่มีใหม่ครับ ทุกคนคร่ำหวอดอยู่ในวงการศิลปะ มีศิษย์มากมายที่ได้รับความรู้จากคนกลุ่มนี้ออกไปรับใช้สังคม ภาระงานการตระเวนแสดงภาพผลงานของเขาใน 4 จังหวัดภาคใต้ผ่านไปแล้ว โดยเริ่มต้นที่ หอจดหมายเหตุ นายกรัฐมนตรี พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช หอศิลป์สยาม อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี อ.เมือง จ.ปัตตานี และสุดท้าย โรงแรมเก็นดิง อ.สุไหงโก-ลก จ.นราธิวาส ใน

ทุกที่ที่นำเสนอผลงานนั้นได้รับการยอมรับที่ดีจากผู้ชมงาน แต่ภาระงานของการสอนของเขาทุกคนในวิถีราชการยังคงดำเนินต่อไป ควบคู่กับการสร้างงานศิลปะตามแนวทางของแต่ละคน และทราบมาว่ากลุ่มนี้ จะเริ่มงานศิลปะกันอีกครั้งในช่วงปลายปี 2547 ครับ

มุมมองศิลปะฉบับนี้ ต้องลาท่านไปก่อนครับ พร้อมกับสัญญาใหม่ที่จะแนะนำท่านให้รู้จักหนังสือ นิตยสารของคนทำงานศิลปกรรมในภาคใต้ ขอบอกว่า น่าสนใจครับ สวัสดี

